

Politikai nyilatkozatok az FNPF-kongresszuson

A francia gyümölcsstermesztők országos szakszervezetének (FNPF) 66. kongresszusán elhangzott, elsősorban politikai jellegű nyilatkozatok sorában először Françoise Bigotte, Languedoc-Roussillon régió közgyűlésének tagja kapott szót, aki egyben a biogazdálkodás témafelelőse is a közgyűlésben. Köszöntőjében a tavalyi év nehézségei között az egyik legnagyobb problémának – a spanyol konkurencia mellett – a sarkavírus-fertőzés terjedését tartotta Gard és Pyrénées-Orientales megyékben, ami miatt 300 hektárnál több csonthajast kellett tavaly kivágni. A régió a maga eszközeivel próbálja az ágazatot segíteni, ezek között a regionális eredetet reklámozni hivatott árujelzést (Sud de France) kialakítva és reklámozva a szakmaközi együttműködéssel erősítve. Tisztában vannak azzal, hogy a regionális termelés versenyképességének növelésére van szükség, aminek egyik nagyon fontos eleme az innováció támogatása, ösztönzése és a termék-promóció. A régió élen jár a gyümölcsstermelő európai régiók együttműködésének ösztönzésében, részt vesz a KAP és a CMO jövőjével kapcsolatos vitákban is, mert tisztában vannak azzal, hogy csak a termelői szervezetek erősítésével és a tisztességes versenyhelyzet megteremtésével (pl. uniós szinten általános és mindenkire nézve azonos növény-egészségügyi, szociális szabályozás) lehet az ágazat jövőjét biztosítani. Hermeline Malherbe, Pyrénées-Orientales megye közgyűlésének elnöke a megye mezőgazdasága és a turizmus közötti nagyon szoros összefüggésre hívta föl a figyelmet, a kettő együtt jelenti a helyi gazdaság alapját, de a mezőgazdaság által előállított termékek azok (bor, gyümölcs, tengeri halászat), amik a turisztikai vonzerő jelentős részét adják. Fontosnak tartotta megemlíteni, hogy a megye oktatási intézményeinek kantinjaiban igyekeznek minél nagyobb hangsúlyt helyezni a helyi termékek használatára, ezzel is a lokális gazdaság támogatására „nevelve” a jövő fogyasztóit. Louis Carles, a perpignan-i agglomeráció település-szövetségének ([Communauté d'Agglomération Perpignan-Méditerranée](#)) mezőgazdaságért és élelmiszer-iparért felelős alelnöke, [Torreilles község](#) polgármestere arról a kezdeményezésről számolt be, ami a térség mezőgazdasági ingatlanjainak összeírása alapján próbálja meg a birtokpolitikát úgy alakítani, hogy az elsősorban zöldség- és gyümölcsstermelés iránt érdeklődő, leendő fiatal gazdák támogatott pályakezdését biztosítani lehessen. Szabad termőföld van – a települési szövetség területén 21 ezer hektárból 7 ezret jelenleg ugyanis nem művel senki -, de mindenképpen szükség van arra, hogy ennek használatát egy logikusan fölépített helyi stratégia mentén oldják meg, előnyben részesítve a fiatal gazdák pályakezdő, letelepedést célzó programjait.

A miniszteri beszédet megelőző felszólalásában Bruno Dupont, az FNPF elnöke arra hívta föl a figyelmet, hogy míg 2008-ban 22700 euró volt a gyümölcsstermelő gazdaságok nettó bevétele, tíz év alatt a gazdaságok fele eltűnt, a tavalyi 4700 eurós bevétel fényében az ágazat jövője teljesen bizonytalan. Mint mondta, a Bruno Le Maire által kezelt nagy témák közül a gazdákat három érintette igazán, ezek egyike a 2010-ben elfogadott mezőgazdasági modernizációs törvény és annak termelői szervezetekre vonatkozó, a kötelező szerződéseket tartalmazó része volt, amit jó szándékú, de nem kellően előkészített intézkedésnek tartanak, ezzel is magyarázható, hogy a végrehajtás alig-alig halad.

A másik terület a szociális kérdéseké, elsősorban a szezonális és állandó munkabér költségeinek csökkentése. Míg az idénymunka kapcsán a francia mezőgazdaság mintegy 500 millió eurónyi kiadástól szabadult meg és a legnagyobb nyertesek a kertészeti termeléssel foglalkozók, az állandó munkabér terheinek csökkentésére irányuló intézkedés limitált hatású, de mégis elismerés jár érte a kormánynak. A szociális ÁFA bevezetésével maximálisan egyetértenek, azt az FNPF már régóta szorgalmazza, mert ilyen módon a társadalom egésze szerepet vállal a versenyképesség növelésében.

Az FNPF elnöke szerint az uniós szociális konvergencia elengedhetetlen annak fényében, hogy minden uniós polgár és vállalkozás valóban egyenlő eséllyel bírjon. Szükség van fiskális és környezetvédelmi konvergenciára is, föl kell hagyni azokkal az illúziókkal, hogy ha Franciaország élen jár ezen intézkedésekben, a többiek majd követik őt. Ellenkezőleg, egyedül vannak és az ország versenyképessége a legnagyobb vesztese ennek a magatartásnak. A termelők azt akarják, hogy ezekben a kérdésekben még 2012. május előtt világos választ kapjanak a politikától – hogy tudják, kire is szavazzanak. Annak érdekében, hogy ne ismétlődhessen meg a 2011-es „fekete év”, a Bizottság részéről mielőbbi, érdemi döntéseket várnak a piacszabályozás és a kríziskezelés területén.

A növény-egészségügyi szolidaritási alapról (*Caisse professionnelle de solidarité sanitaire pour les producteurs de fruits*) azt mondta, ebben mind az FNPF, mind a miniszter és a minisztérium megtartotta, amit ígért, sőt elismeri, az utóbbi többet is tett annál, mint amit eredetileg vállalt. A valóban hatékony működés érdekében viszont arra van szükség, hogy a hozzájárulást kötelezővé tegyék minden gyümölcsstermesztő részére, és ebben a szakma várja Bruno le Maire érdemi közreműködését.

Belpolitikában őszinte és határozott lépéseket várnak a politikai élet jelenlegi és jövőbeni szereplőitől annak érdekében, hogy a gazdaságok versenyképessége biztosított legyen, ne kelljen olyan előírásoknak megfelelniük, amire más uniós tagországokban nincs példa. Olyan következetes politikát várnak az államigazgatástól, ami elsősorban a belső fogyasztás fölfuttatását célozza és azt hatékonyan elő is segíti – nem elég bizonyos döntéseket meghozni, szükség van arra is, hogy ezek végrehajtását is érdemben segítse az állam. Remélik, hogy segítséget kapnak ahhoz, hogy az árakon keresztül megkaphassák a piacról azt a hiányzó 20-30 centet kilogrammonként, ami ahhoz szükséges, hogy a termelési költségeket valóban és biztonságosan fedezni tudják és meg tudjanak a munkájukból élni.

Bruno Le Maire miniszter a kongresszus résztvevői előtt tartott beszédében maga is tarthatatlannak nevezte, hogy miközben a francia gyümölcsösök területe évek óta a jelenlegi ütemben fogy, a gyerekek körében egyre több az elhízott és csökken a fejenkénti zöldség- és gyümölcsfogyasztás. Ígéretet tett arra, hogy amíg biztosan miniszter, a zöldség-gyümölcs ágazat prioritást jelent számára. A növény-egészségügyi szolidaritási alap kapcsán maga is elmondta, hogy a tárca, ígéretéhez híven, biztosította a termelői befizetésekhez ígért kiegészítést, így az alap anyagi eszközeinek 35%-a termelői, 65%-a minisztériumi forrásból származik. Az alap fölállt, mostantól az a fontos, hogy valóban működjön is – akár ezzel, akár mással bármilyen probléma adódik, az ajtaja mindig nyitva áll – mondta -, ha nehézség van, azt csak úgy lehet megoldani, ha beszélnek róla. Támogatta azt a javaslatot, hogy a termelői befizetéseket kötelezővé tegyék, amivel nem biztos, hogy mindenki egyetért, de az a tapasztalat, hogy ahol ezt megtették, kötelező lett a részvétel, a termelők kénytelenek voltak együtt dolgozni és a pozitív eredmények magukért beszéltek.

Az EU-val összefüggésben azt ígérte, mindent megtesz a hátralévő három hónapos hivatali idejében azért, hogy érdemi és hatékony európai szabályozás szülessen. Azt akarja, hogy más ágazatokhoz hasonlóan legyen a gyümölcsre is megfelelő piacszabályozás, olyan, amivel a termelők nincsenek jobban kitéve a piaci szélsőségeknek, mint pl. a tejtermelők. Nehéz lesz, mert a Marian Fischer-Bohl nevével fémjelzett teljes liberalizmusból kell visszalépni egy szabályozottabb környezetbe, de meg kell tenni, mert a gazdák és az ágazat érdeke ezt kívánja. Ebbe a szabályozásba beletartozik a fölösleges készletek piacról történő kivonása és a lehető legkedvezőbb nemzeti szabályozási rendszer is, hogy ne kelljen állandóan a *de minimis*

támogatások csapdájában vergődni és annak plafonösszegétől szenvedni, megalázó helyzetekbe kerülni.

A kereskedelmi kapcsolatok normális mederbe terelésével összefüggésben nagyon nehéz küzdelemre kell számítani, mondta, elsősorban a nagy kereskedelmi láncokkal szemben. Folyamatos a versenyfutás az újabb és újabb kereskedelmi praktikákkal szemben, az állandó vesztesek pedig a gazdák, hiába tesz meg mindent az állam a védelmükben a tisztességtelen eljárások visszaszorításával, büntetésével. Pedig a helyzet kontraproduktív, mert ha eltűnnek a termelők, ellehetetlenül a kereskedelem és a földolgozó-ipar is, kiüresedik, elnéptelenedik a vidék.

A munkabér költségének csökkentésében szerinte az eddigieknél is messzebb kell menni, arra van szükség, hogy minden francia tudomásul vegye végre, milyen nehéz helyzetben van az ország, ha pedig nem csökkentik a munkabérré rakódó költségeket, az egész francia gazdaság kerül veszélybe. Nagyon fontos lenne az uniós harmonizáció, mivel a többi országgal összehasonlítva a francia gazdaság nagyon komoly versenyhátrányban van, aminek oka elsősorban az a szociális dömping, ami megengedhetetlen lenne Európában. Elfogadhatatlan, hogy míg Franciaország talán túlzott mértékben is igyekszik a munkaerő-piaci szabályokat alkalmazni, addig más uniós tagállamokban kizsákmányolják és kihasználják a külföldi, elsősorban kelet-európai vagy harmadik országból származó (ukrán, grúz, marokkói) munkásokat mindennemű szociális kiadás nélkül. A versenyhátrány további oka szerinte a környezetvédelem túlzott szigorúsággal történő kezelése, és az egyes tagországok szabályozásában, vagy az uniós szabályok alkalmazásában meglévő nagyon jelentős különbségek. A zöldítéssel kapcsolatosan úgy vélte, a jelenlegi bizottsági javaslat teljes mértékben rossz, újat kell alkotni.

Somogyi Norbert mezőgazdasági és TÉT-attasé, Párizs